

Takvâ İbadetin Kabulü ve Müttakî Olmanın Önemi

Bismillâhirrahmânirrahîm.

el-Hamdü lillâhi Rabbi'l-âlemîn. Ve's-salâtu ve's-selâmu alâ seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn Muhammedin ve alâ âlihî ve sahbihî ecmaîn ve men tebiahû bi-ihsânin ilâ yevmi'd-dîn.

Emmâ ba'd:

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretleri cümlenizden razı olsun. Oruçlarınız kabul olsun. Allahu Teâlâ hazretleri namazlarınızı, dualarınızı kabul eylesin, müstecâb eylesin. Ramazan'ın bereketinden, nimetlerinden, rahmetlerinden hissemend ü feyizyâb eylesin. İki cihanda aziz ve bahtiyar olun.

Allahu Teâlâ hazretleri **ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ**

*zû rahmetin vâsiatin*¹ “çok geniş rahmete sahiptir”, çok yaygın lütfu vardır, merhameti

---

¹ 6/En'âm, 147.

vardır. Kullarına merhametlidir. Kullarını sever, kullarının tevbe etmesini sever.

a. Allah Tevbekâr Kullarını Sever, Mütakî Kullarının Yanında Olur

إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ

*Inna'llâhe yuhibbu't-tevvâbîne ve yuhibbu'l-mutetahirîn.*² Tevbekâr kullarını sever; günahkâr bile olsa günahını anlayıp tevbe ettiği için sever. Maddeten mânen temizlenen; günahlardan, kirlerden, necasetten, hadesten temizlenen temiz kullarını sever. Dua edenin duasını kabul eder. İsteyene istediğini verir. Lütfu böylece geniş...

Fakat Allahu Teâlâ hazretlerinin lütfunun genişliğine, çokluğuna, rahmetinin çokluğuna aldanmamak, gevşememek lazım gelir. Çünkü Allahu Teâlâ hazretleri kızırır, gazab ediverir. Birden kul tepetaklak aşağıya gidiverir. Yani bir anlaşma, bitmez tükenmez bir emniyet, rahatlık, rehavet ve ferahlık yoktur.

---

² 2/Bakara, 222.

Kul tevbe üzere olduğu zaman; mutî olduğu, Allah'ın emirlerini tuttuğu, yolunca yürümeye çalıştığı, takvâ ehli olduğu zaman Allah Teâlâ hazretleri kuluna lütfeder. Takvâ, yardımın ve lütfun gelmesinin sebebidir. Bir insan takvâ sahibi oldu mu çok nimetlere sahip olur. Takvâ sıfatına sahip olan bir insan elinde imtiyaz belgesi olan bir insan gibidir. Müttakî kul oldu mu Allah'ın lütfuna erer. Allah müttakî kulları sever. Müttakî kullarının yanında yer alır.

أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ

*İnna'llâhe mea'l-muttakîn.*³

Hüsnü akıbet, güzel sonuç, hüsnü hâtime;

وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ

*Ve'l-âkıbetü li'l-müttakîn.*⁴

Allah müttakî kullarına bilmediği şeyleri de öğretir;

---

³ 2/Bakara, 194.

⁴ 7/A'râf, 128.

وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا . وَيَرْزُقْهُ مِنْ
حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ وَمَنْ يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ
حَسْبُهُ

*Ve men yetteki'llâhe yec'al lehû mahrecen ve yezrukhu min haysu lâ yahtesib ve men yetevekkel ala'llâhi fe-hüve hasbuhû.*⁵

وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيَعْلَمِ اللَّهُ

*Ve'ttekullâh ve yuallimükümü'llâh.*⁶

Bir insan takvâ ehli oldu mu Allah öğretir. “Şöyle yap kulum. Böyle yap kulum. Şöyle olursan daha iyi olursun...” diye öğretir.

Ramazan'da oruçtan amaç, kulun takvâyı öğrenmesidir.

Biz bilgili kullar mıyız? Her şeyi iyi biliyor muyuz? Okumamız yazmamız var mı? Tahsilimiz diplomamız var mı? Dini biliyor muyuz? Allah'ı biliyor muyuz? Takvâyı biliyor muyuz?

---

⁵ 65/Talak, 2-3

⁶ 2/Bakara, 282.

Takvâ ne demek? Takvâyı hakkıyla biliyor muyuz?

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تَقَاتِهِ

*Yâ eyyühe'llezîne âmenu't-teku'llâhe hakka tukâtihi.*⁷ “ Ey mü'minler! Allah'tan hakkıyla nasıl korkulmak gerekiyorsa öyle korkun.”

“Sakınmak nasıl olacaksa öyle hakkıyla sakının. Nasıl müttakî, takvâ ehli olunacaksa öyle müttakî olun.” diyor.

Takvâyı biliyor muyuz?

Takvâyı öğrenmek bir tahsil işidir, eğitim işidir; medreseye girmek lazım, öğrenmek lazım, dinlemek lazım, âyetleri incelemek lazım, ezberlemek lazım.

Dünyadaki herhangi bir hüneri elde etmek için bir müddet eğitimini görmüyor muyuz?

“Ben berberlik yapabilirim.”

“Olmaz. Gideceksin, buradan belge alacaksın; o zaman yapabilirsin.”

---

⁷ 3/Âl-i İmrân, 103.

“Ben araba sürmesini biliyorum.”

“Olmaz. Gideceksin, öğreneceksin, imtihanından geçeceksin, belge alacaksın; o zaman sürebilirsin.”

Adama hiçbir şey yaptırmazlar. İnsanın bir şeyi öğrenmesi lazım.

Öğrenilecek şeylerin içinde; namaz dört rekâttır, sekiz rekâttır, teravih 20 rekâttır vesaire, bunları öğrenmek gerektiği gibi “Allah neleri seviyor, neleri sevmiyor?” bunları da öğrenmek lazım. Takvâyı seviyor; takvâ neyin nesidir, öğrenmek lazım. Riyayı sevmiyor; riyakârlık nedir, onu öğrenmek lazım. İhlâsı istiyor; ihlâs nedir, öğrenmek lazım. Bunların yazıldığı kitapları okumak lazım. Bunları söyleyen hocaları dinlemek lazım. Bunların mektebine gitmek lazım. Bu mektepte okuyup bu dersleri almak lazım. Bizim gibi hocaların da bu konuları öğretmesi lazım.

“Şimdi arkadaşlar, çok mühim bir konuya geldik. Bu hayâtî bir konudur. Aman ha bunu iyi öğrenin! Bu konuyu öğretmeye başlıyoruz:

1. Takvâ

2. İhlâs

3. Tevazu

vs. vs...” diye bunları geniş dosyalar hâlinde günlerce anlatmamız lazım. Çünkü güzel bir sözü dudak ucuyla bir anda kısaca söyleyersen kimse önemini anlamaz. “Dikkat et, bak arkandan yılan geliyor!” Ondan sonra başka laflara devam ediyorsun. Adam anlamaz. “Hey! Yılan geliyor, yılan geliyor!” O zaman zıplar.

Neden?

Üç defa söyledi, bağırdı. O zaman zıplar. Yoksa göz ucuyla, bir işaretle; “Dikkat, bak kafana vinç çarpacak.” [deyip] ondan sonra başka şeyle meşgul [olursan] vinç gelip çarpar. Adam söyleyiş tarzından “hafif söylendi” diye önemsemez. Bağırarak söyleyeceksin, masayı yumruklayacaksın, tekrar tekrar söyleyeceksin; işin ehemmiyetini anlayacak.

Zaten ustalık-çıraklıkta usta çırağına mühim şeyin mühim olduğunu bastırarak öğretir, püf noktasını öğretir. Yani mesleğin püf nok-

tası... “Evlâdım, ne yapıyorsun sen? Öyle yapılmaz, şöyle yapacaksın. Bak bunu ben şu kadar zamanda öğrendim, böyle yaparsan olur.”

Adam Türkiye’de fabrika kurmuş, üretimi bir türlü güzel, hızlı yapamıyor. Püf noktasını bilmiyor, yapamıyor. Fabrikanın işlerinin gidişinde bir şeyi çözümleyemiyor. Almanya’da o imalatı yapan, eş çalışmayı yapan fabrikaya gitmiş, gezmiş. Ama bazı bölümleri gizli, sokmuyorlar. Çünkü püf noktalarının olduğu yerleri öğretmezler. Fakat o gizli yerden geçerken, makineye borunun girişinden çıkışından, kendisi de o işi iyi bildiğinden anlamış. “Vay be! Ben bu işi şöyle yapıyordum; adam boruyu şuradan almış, şuradan geçirmiş, tamam...” Türkiye’ye gitmiş, düzeltmiş, imalatı güzel yapmaya başlamış. Bir bakışta püf noktasını anlamış.

Bir arkadaş radyo evinin alçı tavanlarını yapmayı ihaleyle almış. “Bir bidon alçı karıyorum, daha alçının onda birini kullanmadan alçı kazık gibi donuyor. Kaç tane alçı torbası harcadım, işi yapamadım.” diyor. “Allah Allah... Ben bu tavana bu alçıları yapacağım ama nasıl yapacağım? Donuyor.” Bilen bir insanı ustabaşı

olarak kiralamış, ondan sonra; “Sana şu kadar dolgun maaş, haydi bakalım, başla bunu yapmaya...” Adam yaparken başucunda beklemiş; bu adam bu alçının donmaması için ne yapıyor? Bir şey katıyormuş, -unuttum, keşke hatırımda tutsaydım, yazsaydım- ondan sonra alçı bir saat filan geç donuyormuş. Ondan sonra işlemiş.

Püf noktasını bilmek... Usta çırağına püf noktalarını öğretir.

Bursa’da bir taksi şoförü -bizim yakınlarımızın tanıdığı- bizi bir yere götürdüler. Fakat dönüşte taksiyi -bizi götüren minibüsü- oğlu kullanıyordu. Ana yola çıkarken birden çıktı. şoför bizim gözümüzün önünde oğlunun yanağına bir tokat şaplattı... Çocuk çok mahçup oldu. Bir de babasının beş parmağının izi yanağında bir saat kaldı. O kadar hızlı patlattı, o kadar hızlı vurdu. Oğluna; “Sen ana yola [birden] çıkıyorsun; ölürsün. Bu çok mühim olduğundan sana hızlı vurdum. Ömrün boyunca bu tokatı unutmazsın. Bir daha ana yola çıkarken babanın tokatı aklına gelir, iki tarafa bakarsın, dikkatli çıkarsın.” dedi. Püf noktası.

Bilmem bu üç misalden anlatabildim mi?

Dinin de önemli noktaları vardır. Önemli noktaları geçip de kıtı kıtı ufak tefek şeylerle uğraşmak doğru değildir. “Abdest alırken ağızına üç defa su vereceksin, burnuna üç defa su vereceksin, kulağını şöyle kıvıracaksın, ensene böyle meshedeceksin...” Bunların hepsini öğretiyoruz da millet takvâyı bilmiyor. Takvâyı bilmeyince ibadeti kabul olmuyor, o abdest boşa gidiyor, o namaz boşa gidiyor. Çünkü;

إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ

*Innemâ yetekabbelu'llâhu mine'l-müttakîn.*⁸ “Allah müttakî kulun ibadetini kabul ediyor.”

Hadi, ayıkla pirincin taşını... Allah herkesin ibadetini kabul etmiyor, müttakîlerin ibadetini kabul ediyor. Müttakî olmazsa kabul etmiyor.

O zaman ne yapacaksınız?

Takvâyı öğreneceksin. Müttakî olmayı bileceksin.

---

⁸ 5/Mâide, 27.

Âdem *aleyhisselâm*'ın iki oğlu, Habil ve Kabil;

إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ
مِنَ الْآخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ
مِنَ الْمُتَّقِينَ

İz karrabâ kurbânen. “Allahu Teâlâ hazretlerine kurban sundular, takdim ettiler.” *Fetukubbele min ehadihimâ ve lem yutekabbel mine'l-âhâr.* “Birisinin kurbanı kabul oldu, ötekisininkini Allah kabul etmedi.”

Neden?

*Innemâ yetekabbelu'llâhu mine'l-müt-takîn.*⁹ Müttakîlerin ibadetini kabul eder de ondan.

İnsan takvâyı öğrenmezse olur mu?

Olmaz! Çünkü abdest de boşa gidiyor, namaz da boşa gidiyor, gayret de boşa gidiyor, masraf da boşa gidiyor; hepsi boşa gidiyor!

O halde püf noktası ne imiş?

---

⁹ 5/Mâide, 27.

Takvâ imiş.

İşin özü, anası, temeli, bel kemiği, orta direği, tam göbeği neymiş?

b. Takvâ Nasıl Öğrenilir?

Takvâyımı. Takvâyı öğreneceğiz.

Takvâ nasıl öğrenilir?

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا
كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ

*Kütibe aleykümü's-sıyâmu kemâ kütibe
ale'llezîne min kabliküm le-alleküm tet-
tekûn.*¹⁰

Takvâyı Ramazan'da öğrenebilirsin. Ramazan takvâyı öğrenme ayıdır. Oruç tuta tuta sakınmayı öğrenirsin, takvâyı öğrenirsin.

Sakınmak nedir?

Günahı gördüğü zaman, canı da istediği zaman;

“Ay... Dayanamayacağım ya... Çok da canım istedi...”

---

¹⁰ 2/Bakara, 183.

“Ama yapmayacağım!”

İşte Ramazan’da onu öğreniyor. Su karşısında, hava 40 derece sıcak, bardak buğulanmış, ağzı kurumuş; suyu içmiyor.

Neyi öğreniyor?

İçmemeyi öğreniyor. Bir ay bunu öğreniyoruz. Yemek orada, meyve orada, karpuz orada, buzdolabında, evde kimse yok.

“Ye be! Aç dolabın kapağını, tıkın!”

“Olmaz! Yemem!”

Neden?

“Korkarım, sakınıyorum.”

İşte takvâ o, başka bir şey değil. Takvâ; canı istediği halde karpuzu yememek, suyu içmemek, sabretmek, kendini tutmak, iradesinin kuvvetli olması. İşte bunu öğreneceksin.

Ramazan’da neyi öğrenecek mişiz?

Canımız istese bile canımızın çektiği bir şey Allah’ın rızasına uygun değilse onun karşısında kendimizi tutmayı, durmayı öğrenecek mişiz.

Nasıl öğreniyoruz?

Su var, içmiyorum; karpuz var, yemiyorum; yemek var, yemiyorum. İşte sakınmayı [öğretiyor].

“Neden? Yesene yahu, kimse yok!”

“Yemem, Allah’tan korkarım.”

Ramazan’da öğrendiğimiz bu davranışı yani kendimizi tutabilmeyi Ramazan’dan sonra da günahlara karşı uygulayabilmeyiz. Öğrendik ya artık, tamam, ben bu işi yaparım.

“Bırak Hocam, ben yapayım, yapabilirim.”

Yapabilir misin?

“Yaparım, diplomam var. Ramazan’dan geçtim; diploma/lisans/şehadetnâme/tasdiknâme/belge aldım, bilgiyi öğrendim, hüneri kazandım. Yaparım.”

Yap o zaman.

Yapmıyor?

Sınıfta kaldı.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem*
Efendimiz ne diyor?

Bir insan Ramazan'dan sonra -bayramdan sonra- günahlara dönerse, Ramazan'dan evvelki hâline dönerse, hataları günahları işlemeye dönerse bu neyi gösterir?

Aşının tutmadığını gösterir. İşin olmadığını gösterir. Peygamber Efendimiz diyor ki;

“Ramazan ayının, orucunun, ibadetinin kabul olmadığını, reddedildiğini gösterir.”

Kabul olsaydı Ramazan'dan sonra adam olacaktı. Adam olamadın, sınıfta kaldın, bir dahaki seneye bir daha oku. Sınıfta kaldın, ke-rata! Haylazlık ettin, sınıfı geçemedin, çalışmadın, çalıştığını uygulamadın, sınıfta kaldın. Bir dahaki sene bir daha oku. Hadi bakalım, 11 ayın sultanı 11 ay sonra bir daha gelecek, yeniden oruç tutacak, yeniden sabredecek, yeniden öğrenecek, bayramdan sonra yine karşısına gelecek; günahlar gelecek, suçlar gelecek, kusurlar gelecek, haramlar gelecek, yaşayacak. Kedinin gelip de insanın bacağına süründüğü gibi yaşayacak; “Ye beni!” diyecek. Haram karşısına gelecek; “Ye beni, işle beni, yap beni...” sürtünecek. “Git yahu! İstemem

yahu! Git!” Dolaşacak, yine gelecek; dolaşacak, yine gelecek...

Neden?

Allah bu dünyayı imtihan yeri yaptı da ondan. Bu imtihanı olacaksın, çare yok. İmtihanı başarmaya bak. İmtihansız olmaz.

Adam imtihan olmadığını sanıyor.

Neden?

Kaybediyor da ondan. İpi koyuvermiş, ondan. Yoksa her an imtihan var.

“Yok, ben hiç imtihanı hissetmiyorum, böyle bir zorlanma hissetmiyorum.”

Günah işliyorsun da ondan. Günaha devam ediyorsun da ondan. Harama girmişsin, haram yolunda gidiyorsun; bir zorluk hissetmezsin ki... Akıntıya kaptırmışsın, gidiyorsun; bir zorlama yok. Hadi bakalım, akıntıya karşı yüz, göreyim! Akıntı [aşağı] doğru iken yukarı gel bakayım, -alabalık gibi- gelebilecek misin? Nehrin tersine doğru gelebiliyor musun? Hadi bakalım, göreyim seni! İşte günahların, nefsin akışının tersine gittiğin zaman zorluk meydana çıkar. Aşağıya doğru giderken rafting yapan

kayık gibi paldır küldür gidersin. Şapur şapur, paldır küldür aşağıya doğru gidersin.

Neden?

Akıntı zaten o tarafa, bir şey yok.

Tutmayı öğrenmek... İlle bu tutmayı yapacaksın. Allah ille seni imtihan edecek, çare yok. Zorlayacak, günahla karşı karşıya getirecek...

Allah her yerde hâzır ve nâzır mı?

Âmennâ ve saddaknâ.

وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ

*Ve hüve's-semîu'l-alîm.*¹¹

وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ

*Vallâhu bimâ ta'melûne basîr.*¹² “Her yaptığımızı görüyor.”

Ne yapıyor?

“Bakalım şu kulum şu günahın karşısında nasıl davranacak?” diye bakıyor.

---

¹¹ 2/Bakara, 137.

¹² 2/Bakara, 265.

Bizim iyi bir derviş kardeşimiz, dostumuz var. İstanbul'a gelmiş. Topkapı sarayını ziyaret etmiş, Ayasofya camiini ziyaret etmiş, dışarı çıkmış; açık saçık bir kadın karşısına gelmiş. Tevbe tevbe, estağfirullah... Sakallı; bir okka sakalı var, cübbesi de var, takkesi de var. Sofu kardeş... Cebinden de çeker, tesbih uzar; öyle yüzlük değil, binlik tesbih. [Cebinden] çekti mi uzar da uzar, uzar da uzar...

Neden?

Tesbihi yüzlük değil, binlik tesbihi var.

Kadın gelmiş karşısına... “Tevbe tevbe estağfirullah!” Bakmamış. Şu tarafa dönmüş, kadın bu tarafa gelmiş. Bu tarafa dönmüş, kadın bu tarafa gelmiş. Arkaya dönmüş, kadın o tarafa gelmiş. Çok yüklenmiş. Kadın kedi gibi çok sırnaşmış, “miyav” diye ayağına sürünen aç kedi gibi... Kedi “miyav” der, yani bir şey istiyor. Ama bizim okkalı sakallı sofu kardeş sağlam, yüz vermemiş. Oradan Hocamız'ın yanına gelmiş. Ayasofya'dan çıkmış, İskenderpaşa camiine gelmiş, Hocamız'ın huzuruna girmiş. O hiçbir şey demeden daha Hocamız ne demiş?

“İmtihanı başardın. İyi ki o kadına bakmadın.” demiş.

“Ya nereden biliyorsun hocam? Nereden bildin?”

Allah’ın evliyâsı bilir de Allahu Teâlâ hazretleri bilmiyor mu, görmüyor mu? Her yerde hâzır ve nâzır değil mi? Her yaptığımızı bilmiyor mu? İçimizi dışımızı bilmiyor mu?

c. Yahudilerin Cumartesi Çalışmama Yasağı

Yahudiler cumartesi günü çalışmaktan men edilmişlerdir, dinleri gereği çalışmaları lazım. Deniz kenarındaki kavim;

كَانَتْ حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ
تَأْتِيهِمْ حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا
يَسْبِتُونَ لَا تَأْتِيهِمْ

Kânet hâdîrete’l-bahri. Yerleri denizin kenarındaydı, geçimleri balıkçılıktandı.

İz te’tîhim hîtanuhum yevme sebtihim.

Balıklar ne zaman gelirdi?

“Balıklar cumartesi günü gelirdi.”

Allahu ekber! Yâ Rabbi! Senin işin ne hikmetli! Aman yâ Rabbi!

Haftanın yedi günü var, bir tanesi cumartesi. Cumartesi günü çalışmaları yasak.

Yevme lâ yesbitûne lâ te'tîhim. “Cumartesi geçti mi balıklar yok, balıklar gelmezdi.”

Âyet söylüyor. Eskiden olmuş bir olay.

*İz te'tîhim hîtanuhum yevme sebtihim ve yevme lâ yesbitûne lâ te'tîhim.*¹³ Cumartesi günü balıklar gelirdi, cumartesiden başka günler balık yok.

Ne yapacak şimdi bu kavim?

Allah nasıl günahla karşı karşıya getiriyor. Balıklar cumartesi geliyorlar, miyavlamıyorlar ama oynaşıyorlar, “Gel beni tut.” diyor. Cumartesi tutmayacak, çalışmayacak, kâide öyle. Cumartesi gelirdi.

Neden böyle?

Çünkü fâsık bir kavimdi. O kavim fâsık bir kavim olduğundan Allah imtihan ediyor. Yarın mahşer gününde mahkeme-i kübrâda efelik

---

¹³ 7/A'râf, 163.

taslamasın, iş belli olsun diye. “Kulum ben seni imtihan ettim, sen cılk çıktın.” Onu göstermek için.

“Yâ Rabbi! Ben cumartesi tutmadım.”

Cumartesi tutmayan kurtuldu. Tutan hapı yuttu.

Neden?

İmtihan oluyor.

Allah o kavmi imtihan ediyor da bizi etmiyor mu?

Eder.

Biz Allah’ın sevgili kulu muyuz?

Allah’a itaat edersek, takvâ ehli olursak sevgili kuluyuz; isyan edersek birden biter! İsyan ettik mi birden biter!

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretleri onüçüncü yüzyılda İslâm âlemine öyle bir bela sardı ki, Buda’ya tapınan, putperest/puta tapınan Moğollar Asya’dan çekirge sürüleri gibi muazzam kalabalıklar hâlinde İslâm şehirlerine saldırdılar.

Cengizhan'ın orduları saldırdılar, Moğol orduları saldırdılar. Geldikleri her yeri yaktılar yıktılar; taş üstünde taş, gövde üstünde baş bırakmadılar, kestiler. Mesela Gazne şehrine geldiler...

Gazne şehri neresi?

“Gazneli Mahmut” diyoruz. Afganistan’da bir şehir.

Oraya geldiler. Öyle yaktılar ki Gazne şehri artık orada kurulmadı, yedi kilometre aşağıda kuruldu. Bitti çünkü, harabe oldu. Moğollar gittikten sonra orayı düzeltmeye uğraşmak [yerine] aşağıya yeni şehir kurdular. Türkiye’ye, Suriye’ye, Irak’a, İran’a geldiler; her yeri yağmaladılar, yaktılar yıktılar... Bağdat’a girdiler. Bağdat hilafet merkeziydi. -Dikkat edin, burası püf noktası! Burası önemli yeri!- İslâm’ın kalbi, başşehir Bağdat’ı putperestler aldılar, istila ettiler, ezdiler. İnsanları -yani müslümanları- kestiler. Öyle kestiler ki nehir kıpkırmızı aktı. Kütüphaneleri hepsini bastılar, -ne kıymetli kitaplar vardı kim bilir- kitapların hepsini suya attılar; sular bir müddet mürekkepten simsiyah aktı. Yaktılar yıktılar, yaktılar

yıktılar, yaktılar yıktılar... Anadolu'ya, Konya'ya kadar geldiler. Her tarafa vali bıraktılar, muhafız bıraktılar. Herkes [onlardan] tirtirtir titriyordu. Adam diyordu ki;

“Dur burada.”

Duruyordu.

Neden durduruyor?

-Tarih kitabında okudum...-

Adam duruyor. Moğol gidiyor, kılıcı yanında değilmiş, “dur” dediği adamın yanına geliyor, onu kesiyor. Kaçamıyor. Öyle bir bela...

Muhterem kardeşlerim!

Ben çok düşünüyorum, siz de düşünün! Ve bence İslâm tarihi kitapları bu meseleyi alimlere sorup sayfalarla yazmalı:

d. Müslümanların Başına Belalar Niçin Gelir?

İslâm âlemi niye putperestlere Allah tarafından çığnettirildi? Niye hilafet merkezi yakıldı yıkıldı? Niye *lâ ilâhe illallah Muhammedün resûlullah* diyen müslümanlar kıtır kıtır

müşrikler tarafından kesildi? Niye şehirler yangın yerine döndü? Niye taş üstünde taş kalmadı? Niye camiler harabe oldu?

Allah müslümanları sevmiyor mu?

Muhterem kardeşlerim!

Püf noktası, önemli nokta: Allah müslümanları sevmiyor mu?

Seviyor. Allah müttakîleri seviyor, muhsinleri seviyor, sabırlıları seviyor, iyi huyluları seviyor; ama fâsıklarını sevmiyor, fâcirleri sevmiyor, zalimleri sevmiyor.

Müslüman fâsık oldu mu...

Fâsık ne demek?

“Allah’ın emrinden dışarı çıkan, ayağı kayan, günah işleyen” demek.

Fâcir ne demek?

“Günahlara dalan” demek.

Zalim ne demek?

“Onun bunun hakkını yiyen, kendisini günaha daldıran, kendisini de mahveden başkasını da mahveden” demek.

Allah zalimi sevmez, fâsıkı sevmez, fâciri sevmez.

Sevmez; ne olur?

“Ben fısk u fücur işleyenleri görüyorum, yaşıyorlar. Zulmedenleri görüyorum, yaşıyorlar.”

Öyle bir müthiş bela gelir ki, öyle bir korkunç bela gelir ki camiler yıkılır, canlar yanar, şehirler yangın yerine döner, her şey berhava olur.

İslâm âlemi Moğol istilasından sonra mahvoldu. 1252 senesinde Hülagu Bağdat'ı aldı, mahvetti. Anadolu'nun bütün şehirleri mahvoldu.

Ben Harran şehrine gittim. Güneydoğu Anadolu'da Diyarbakır'dan sonra münbit nehrin geçtiği ova; Harran ovası, çok müthiş bir ova. Harran şehrine gittim, gezdim. Kesme taşlardan yapılmış çok muazzam bir yapı var. Her kesme taş bir somya kadar büyük. Çok muazzam taşlardan yapılmış muazzam bir yapı var. Çok yüksek bir yapı kalmış. Diyorlar ki; “Orası Harran üniversitesiymiş, bu kule de yıl-

dızları inceleme kulesiymiş.” Böyle laflar söyleniyor. Ama o çok büyük meydan; stadyum muydu, spor idman alanı mıydı, neydi, kimse bir şey bilmiyor. Her tarafa baktım. Ben de merak ettim. Kesme taş, Roma harabelerine benziyor. Gezdim. Bir yerde kapı giriş kısmı kalmış, oradan anladım. Arapça yazılar var. Orası cami imiş. O kadar büyük bir cami görülmemiştir. Türkiye’de yok, başka yerinde o kadar büyük cami göremezsiniz. Muazzam geniş bir alan, stadyum gibi geniş bir alan; cami. O duvarlar da yıkılsa millet orayı Roma harabesi sanacak; cami halbuki, yazıları var.

Ben gördüm. Ben ilim adamıyım, profesörüm. Başkalarının yanlışlarını incelemelerim sonucunda bilimsel yazı yazıp düzelttiriyorum. Fuat Köprülü’nün hatasını, Ord. Prof. İsmail Hikmet Ertaylan’ın hatasını, İngiliz profesör John Wilkinson’un hatasını, uluslararası hataları düzeltiyorum. Kendi mesleğim olunca... İlim âleminde adım var.

O şeyler de devrilse oranın cami olduğunu kimse bilmez, Roma harabesi sanır, stadyum

sanır. Cami, gitmiş gümbürtüye... “O gökyüzünü inceleme kulesi.” Hay cahiller! Minare ya! Hiç minare görmedin mi?

“Minare” demiyorlar, “Harran üniversitesinin göğü gözetleme kulesi.” Amma atmışlar ha! Ya kocaman Ulucami, Ulucami’nin kocaman minaresi, kesin! Ben sanat tarihi okudum. Sanat tarihçisiyim. Ahlat’ta kazılarda bulundum, kitâbeleri okudum. Benim kitaplarda adıma teşekkürler var. Doçentlik tezi yapan arkadaş teşekkürnâme yazdı. Hor görme garibanı, yaka bağır açık diye... Minare, kesin!

Niye anlatıyorum?

Harran mahvolmuş. Şu anda harabe. İzbe evler var, kulübeler var.

Nasıl, biliyor musun?

Yüzyılın medeniyetiymiş, yıkılmış; sanki milattan öncesi ilkel duruma düşmüş. Taşlardan, yapının büyüklüğünden, caminin büyüklüğünden, minarenin yüksekliğinden oranın ne kadar muhteşem bir ilim ve kültür merkezi olduğu kesin anlaşılıyor, kesin öyleymiş. Şimdi harabe...

Şimdi niye harabe?

Moğollar geçti oradan. Bitirmişler. Moğollar geçti; yakmışlar, yıkmışlar, bitmiş! Yani medeniyeti mahvetmiş!

Aziz ve muhterem kardeşlerim!

e. Allah Herkesi Sevmez, Sevdiğini De Her Zaman sevmez!

Allah herkesi sevmez. Sevdiğini de her zaman sevmez. Takvâ üzere olduğu zaman sever. Takvâdan ayrıldığı zaman kızar, gazap eder.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz bile Abdullah b. Ümmi Mektûm'a sırtını çevirdi diye;

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰ أَنْ جَاءَهُ الْأَعْمَىٰ

*Abese ve tevellâ en câehu'l-â'mâ*¹⁴ sûresi indi. Daha başka âyetler indi. Peygamber Efendimiz bir şey yapınca âyet indi; “Öyle yapma, ey Resûlüm!” diye. Yani Allah, habîbine hata yaptığı zaman söylüyor, hatasını söylüyor; “Öyle yapma!”

---

¹⁴ 80/Abese, 1-2.

كَلَّا إِنَّهَا تَذِكْرَةٌ ۖ فَمَنْ شَاءَ ذَكَرْهُ

Kellâ innehâ tezkiretün. Ne demek?

Kellâ. “Hayır, iş senin tahmin ettiğin gibi değil!” *Innehâ tezkiretün.* “Bu inen âyetler bir uyarıdır.”

Tezkire ne demek?

Müzekkire demek, “hatırlatıcı şey” demek.

“Bu âyetler bir uyarıdır.”

*Fe-men şâe zekerah.*¹⁵ İsteyen uyarıdan dersini alır uyanır, uyanmayan cezasını çeker.

İslâm âlemini kim yaktı? Moğollar mı yaktı?

Hayır, Allah yaktı.

Neden yaktı?

Tarihçiler, din adamları incelesinler... Ama ben burada kısaca söylüyorum: Allah’ın yolundan ayrıldın mı şamar, sille gelir, kahr,

---

¹⁵ 80/Abese, 11-12.

gazap gelir, gazab-ı ilâhi tecelli eder; o ahâli kahrolur.

f. Osmanlı Niçin Yıkılmıştır?

Osmanlı niye yıkıldı?

İncelensinler... Ben kısaca söyleyeyim: Takvâdan ayrıldılar. Saza söze daldılar. Gazele daldılar. Edebiyatlarını gazelle doldurdular. İçki içtiler, haram olduğu halde... Yapmadılar mı? O gazellerin hepsi içkinin methiyesidir. Homoseksüelliğe saptılar. Homoseksüellik Lut kavmini mahvetmişti, Osmanlı'yı da mahvetti.

“Nereden biliyorsun? İftira mı ediyorsun?”

Hayır. Adam kitap yazmış, şiir yazmış. Adam erkek isimlerine şiir yazmış! Rezalete bak! Edebiyatta var, bunlar okutuluyor. *Hûbannâme*...

Hûb ne demek?

“Güzel” demek.

Hûban ne demek?

“Güzeller” demek.

Hûbannâme ne demek?

“Şehrin güzel oğlanlarını anlatan risale” demek.

“Falanca söyleymiş, filanca böyleymiş...”

Öyle bir darbe gelir ki sen de çekersin, oğlun da çeker, torunun da çeker, sülalen de çeker!

Balkanlar’da Bosna’nın Hersek’in rezale-tine şu yüreğimiz parçalanmadı mı, yüreğimiz yanmadı mı? Kim yapıyor bunları? Sırlar mı yapıyor?

Allah yapıyor. Kahır da lütuf da Allah’tan. Allah yaptırıyor.

Neden?

Onu git, Boşnaklar’a sor. Oranın müslü-manlarına sor.

Bir insan İslâm’dan ayrıldı mı kahır, ceza, bela gelir. Takvâdan ayrıldı mı Allah azap gönderir, ikab gönderir.

Onun için, tir tir titrememiz lazım. Onun için, bu Ramazan’da takvâyı öğrenmemiz, takvâlî kul olmamız ve takvâlî kul olarak yaşamamız lazım, aziz ve muhterem kardeşlerim!

Allahu Teâlâ hazretleri hepimize yardımcı olsun. Hepimize tevîkîni refîk etsin de, hepimizin gözünden perdeyi kaldırsın da, hepimizin aklını başına devşirmesini nasip etsin de hepimizi sevdiği salih kul eylesin.

Salih kulluğu dilimizle bilir, aklımızla anlar, gözümüzle kitaptan okur da hayatımıza uygulamazsak ne olur?

Allah saklasın, ceza gelir, bela gelir.

Göreceğiz, dinleyeceğiz, söyleyeceğiz, sonra uygulayacağız, bildiğimizle amel edeceğiz. İyi kul olmak kolay değil.

Allah yardım etsin. Yardım ederse olur.

Peygamber Efendimiz'in duası: -önemli-

اللَّهُمَّ أَعِنَّا عَلَى شُكْرِكَ وَذِكْرِكَ وَحُسْنِ
عِبَادَتِكَ

Allahümme einnâ. “Yâ Rabbi! Sen bize yardım eyle!”

Niçin?

Alâ şükrike. “Verdiğin nimetlere şükretmeyi yapmakta bize yardım eyle de şükredebilelim.”

Ve zikrike. “Senin zikrini güzel yapmakta bize yardım eyle.”

Ve hüsni ibâdetike. “Sana güzel kulluk yapmakta bize yardım eyle.”

Yardım olursa, tevîkîni refîk ederse olur.

Bugün zahmet ettik, masraf ettik, günahların listelerini kâğıtlara yazdık, makinelerde çoğalttık, size dağıtacağız. Neden dağıtacağız bunları?

Dün demiştik ki; “Günahları bilin; kendiniz ezberleyin, hanımız da ezberlesin, çocuklarınız da ezberlesin de günahlardan korunun.” Korunacağız ya, korunmak esas ya, takvâ esas ya...

Takvâ ne idi?

“Bir şeyi görüp kötü olduğunu anlayınca yapmamak.”

Kötülüklerin listesini veriyoruz. Haramları, günahları öğreneceksiniz, onları yapmayacaksınız. Onun için, arkadaşlardan Allah razı olsun. Hepinize teşekkür ediyorum.

es-Selâmu aleyküm ve rahmetullâhi ve berekâtühû...

el-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN
Avustralya

[Bütün DİĞER ÇEŞİTLİ KONUŞMALAR'a PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

